

Силабус
навчальної дисципліни
Особливості роботи тренера з різними віковими групами
2023-2024 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Психологія тренінгової роботи

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Рівень вищої освіти: II рівень

Викладач	Сердюк Наталія Іванівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-psiologiya/composition-kaf-psiologiya/serduk/
Контактний тел.	0668336830
E-mail викладача:	Serdyuknata85@gmail.com
Графік консультацій	Консультації проводяться через тиждень: вівторок (13:00 - 14:00), субота (13:00 - 14:00), за допомогою месенджера Telegram

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	6	4	80	екзамен

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: дошкільний вік, молодший шкільний вік, підлітковий вік, юнацький вік, дорослість, похилий вік, методи тренінгової роботи з різними віковими групами, структуру корекційно-розвивальних та тренінгових занять.

Метою викладання навчальної дисципліни «Особливості роботи тренера з різними віковими групами» є ознайомити майбутніх тренерів з технологічними аспектами діяльності психолога при тренінговій роботі з різними віковими групами, сприяти особистісному зростанню та професійному становленню майбутніх психологів-тренерів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Особливості роботи тренера з різними віковими групами» є:

- 1) сприяти набуттю майбутніми психологів-тренерів теоретичних знань з

- питань роботи психолога з особистостями різних вікових груп;
- 2) сприяти формуванню у майбутніх психологів-тренерів професійних навичок та умінь розробляти та проводити тренінгові заняття у різних віковими групами;
 - 3) сприяти вихованню у майбутніх психологів-тренерів професійної компетентності.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції	Результати навчання
1.	Загальні: Використання теоретичних знань для формування практичних навичок та умінь з метою надання кваліфікованої психологічної допомоги особистості.	Володіти знаннями про вікові особливості різних вікових та їх проблематику, які допоможуть надавати психологічну допомогу клієнтам будь-якого періоду онтогенезу.	<i>Знати:</i> вікові особливості різних вікових груп. <i>Вміти:</i> окреслювати особливості роботи психолога з різними віковими групами на основі засвоєних знань та сформованих навичок і умінь.
2.	Фахові: Здатність проводити психологічне обстеження та моніторинг змісту й умов індивідуального розвитку клієнта та визначати причини, що його ускладнюють. Здатність здійснювати психолого-педагогічні заходи з метою усунення відхилень у психічному розвитку і поведінці особистості; сприяти подоланню різних форм девіантної поведінки; формувати соціально корисні життєві перспективи, мотивацію до самовиховання й саморозвитку	Володіння умінням надавати консультативно-методичну, діагностичну допомогу всім віковим групам з питань навчання, виховання і розвитку. Володіння умінням розробляти та реалізовувати психологічні заходи з метою усунення відхилень у психофізичному, інтелектуальному розвитку і поведінці; сприяти подоланню різних форм девіантної поведінки; формувати соціально корисні життєві перспективи, мотивацію до самовиховання й саморозвитку в різних вікових категорій.	<i>Знати:</i> особливості проведення консультативно-діагностичної роботи з різними віковими групами <i>Вміти:</i> правильно підбирати та застосовувати необхідні для вирішення психологічної проблеми методи та методики психодіагностичного обстеження, проводити консультації. <i>Знати:</i> специфіку впровадження психологічних заходів відповідно до проблематики кожної вікової групи. <i>Вміти:</i> вирішувати коректні проблеми особистості будь-якої вікової категорії, спираючись на сучасні досягнення психологічної науки та зважаючи на реалії сьогодення; розробляти та втілювати психологічні корекційні програми.

Змістові модулі

Змістовий модуль 1. Технологія тренінгової роботи психолога з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку.

Тема № 1. Технологія тренінгової роботи психолога з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку. Психологічний супровід природного розвитку дітей дошкільного віку. Специфіка тренінгової роботи з дітьми дошкільного віку. Методи роботи з дітьми дошкільного віку: казкотерапія, ігротерапія, ізотерапія, музикотерапія. Структура тренінгових занять для дітей дошкільного віку. Психологічні особливості розвитку дітей молодшого шкільного віку. Особливості побудови тренінгових занять з дітьми молодшого шкільного віку відповідно до різних запитів.

Змістовий модуль 2. Технологія тренінгової роботи психолога з віковими групами підліткового та юнацького віку.

Тема № 2. Технологія роботи психолога з підлітками. Психологічні новоутворення й труднощі підліткового віку. Специфічні методи роботи з підлітками. Психологічні проблеми юнацького віку. Тематика тренінгових програм для юнацького віку. Ефективні методи тренінгової роботи з юнацьким віком

Змістовий модуль 3. Технологія тренінгової роботи психолога з особистостями дорослого та похилого віку.

Тема № 3. Технологія тренінгової роботи практичного психолога з особистостями дорослого та похилого віку. Загальна характеристика періоду дорослості. Особливості проведення тренінгових занять з дорослими. Напрями тренінгової роботи з дорослими людьми. Психологічні особливості та проблеми людей похилого віку. Специфіка та види психокорекційної роботи з людьми похилого віку. Методи тренінгової роботи з людьми похилого віку: позитивна психотерапія, когнітивно-поведінкова терапія, терапія спогадами.

Методи навчання: розповідь, бесіда, дискусія, тестування, робота з кейсами, складання корекційно-розвиткових та тренінгових занять, розробка авторських методик відповідно до вікових груп.

Засоби оцінювання: усне опитування, тестове опитування на платформі Всеосвіта, перевірка завдань до самостійної роботи, екзамен (тестова контрольна робота).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, заява) навчання може відбуватись в он-лайн формі на платформі Moodle за погодженням із викладачем.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: потребує використання платформи ZOOM та Moodle.

Система оцінювання та вимоги:

Поточне тестування та самостійна робота			Бали	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
ЗМ № 1	ЗМ № 2	ЗМ № 3	20 за практичні 30 за самостійну роботу	50	100
Тема 1	Тема 2	Тема 3			
10	10	-			
10	10	10			

Вчасне оригінальне виконання самостійної роботи – 10 балів (загалом – 30):

«10» балів – самостійна робота повністю виконана та оформлена відповідно до вимог;

«9» балів – самостійна робота виконана та оформлена відповідно до вимог;

«8» балів – самостійна робота виконана та з деякими неточностями в оформленні відповідно до вимог;

«7» балів – самостійна робота виконана з деякими неточностями оформлена відповідно до вимог;

«6» бали – самостійна робота виконана частково з мінімальними помилками в її оформленні;

«5» бали – самостійна робота виконана частково з помилками в її оформленні;

«4» бали – самостійна робота повністю, але без вірного оформлення;

«2» бали – самостійна робота виконано частково і без вірного оформлення;

«1» бал – виконано поверхнево з допущенням суттєвих помилок;

Участь в обговоренні питань на практичному занятті – 10 балів (загалом – 20).

«10» балів – отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу;

«9» балів – отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому лише обов'язкову;

«8» бали – отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу;

«7» бали – отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності.

«6» бали – отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми;

«5» бали – отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які суттєво вплинули на загальне розуміння проблеми;

«4» бали – отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми;

«3» бали – отримують студенти, які з деякими неточностями визначили сутність питання, допустивши при цьому окремі помилки, які вплинули на загальне розуміння проблеми;

«2» бал – отримують студенти, які частково розкрили питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

«1» бал – отримують студенти, які розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

Основна література

1. Бонадренко О. Ф. Психологічна допомога особистості: Навчальний посібник. Харків: Фоліо, 1996. 237 с.

2. Дзюба Т. М., Коваленко О. Г. Психологія дорослості з основами геронтопсихології. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. П., 2013. 172 с.

3. Долинська Л.В. Геронтопсихологія: практикум, хрестоматія : навч. Посібник. К. : Каравела, 2012. – 239 с.

4. Коробко С. Л. Робота психолога з молодшими школярами: методичний посібник. К.: Літера ЛТД, 2006. 416 с.

5. Кутішенко В. П., Ставицька С. О. Психологія розвитку та вікова психологія: Практикум. К.: Каравела, 2009. – 447 с.

6. Психологічний супровід як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів: [методичний посібник]. К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2015. 106 с.

7. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2005. 360 с.

8. Тренінгові вправи для початківців і професіоналів: метод. посіб. / За наук. ред. Л.О. Ніколаєва. Київ: 7БЦ, 2023. 148 с.

9. Тренінгові вправи для початківців і професіоналів. Книга 2: навч.-метод. посіб. / За наук. ред. Л. Ніколаєва. Київ: 7БЦ, 2024. 160 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Бердянського державного педагогічного університету
<http://edu.bdpu.org>